

Wstęp

Zasadność naukowego zainteresowania problematyką uprawnień rodzicielskich pracowników wydaje się istotna z wielu powodów społecznych i ekonomicznych. Zabezpieczenie rodziców-pracowników (początkowo matek) w trakcie sprawowania opieki nad dziećmi jest obecne w działaniach ustawodawcy od ponad 150 lat. Dynamiczne przemiany, które są udziałem przepisów dotyczących ochrony rodzicielstwa, wynikające ze zmian społeczno-gospodarczych i kulturowych generują potrzebę ciągłego interpretowania tych przepisów. Na wybór tematu wpłynęła także wielość i różnorodność związanych z nim zagadnień badawczych oraz szczegółowych problemów. Podjęta problematyka jest przedmiotem licznych wypowiedzi doktryny, niemniej jednak nowelizacją kodeksu pracy z 24 lipca 2015 r.¹ wprowadzono rozwiązania normatywne, budzące wątpliwości i wymagające analizy dogmatyczno-prawnej. Z uwagi na szeroki zakres badawczy i związki z prawem rodzinnym na odrębne potraktowanie zasługuje analiza uprawnień rodzicielskich rodziców adopcyjnych, poza niniejszą pracą.

Zastosowaną metodą badawczą jest analiza formalno-dogmatyczna tekstów prawnych, a więc interpretacja obowiązujących przepisów, z odwołaniem się do piśmiennictwa i orzecznictwa. Dokonano analizy poszczególnych instytucji, koncentrując się na konkretnych rozwiązaniach normatywnych oraz instrumentów ochronnych, wpisując je w system prawa pracy. Tekst zawiera szereg twierdzeń i tez w szczegółowych kwestiach interpretacji analizowanych przepisów. Tezy mogą mieć także znaczenie praktyczne. Sformułowano również szereg wniosków *de lege ferenda*.

Sformułowanym w przedstawiony wyżej sposób założeniom ma sprzyjać przyjęta systematyka rozdziałów pracy. Początkowe rozdziały poświęcono zagadnieniom dotyczącym uprawnień pracownic w ciąży i planujących rodzicielstwo. W kolejnych odniesiono się do urlopów: macierzyńskiego, ojcowskiego, rodzicielskiego oraz wychowawczego. Na koniec przedmiotem analizy były pozostałe uprawnienia rodziców.

1 Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. 2015 poz. 1268.